

Beszámoló a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal 2023. évi tevékenységéről

1. A Kerekasztal tevékenységének jogszabályi háttere

Az Országgyűlés 2013 decemberében elfogadta az egyes törvényeknek a gyermekek védelme érdekében történő módosításáról szóló 2013. évi CCXLV. törvényt, amely az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) rendelkezéseit is módosította.

A törvénymódosítás életre hívta a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztalt (a továbbiakban: Kerekasztal) mint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) Elnökének az elektronikus kereskedelmi szolgáltatás és az elektronikus hírközlési szolgáltatás útján hozzáférhető médiatartalmak, információk tekintetében a kiskorúak egészséges fejlődését elősegítő, javaslattevő, véleményező, tanácsadó testületét. Az elnökből és húsz tagból álló testület a törvényben meghatározott feladatai ellátásán túl előző évi tevékenységéről az NMHH Elnökének évente május 1-jéig írásos beszámolót készít, amit a honlapján is nyilvánosságra hoz.

2. A Kerekasztal tagjai

A Kerekasztal elnökét (a továbbiakban: Elnök) és tagjait az NMHH Elnöke nevezi ki három évre. Az Elnököt, valamint két tagot saját jelölés alapján, a további tagokat pedig gyermekvédelemmel foglalkozó szervezetek, a hírközlés piaci szakmai szövetségek ajánlásai, valamint az illetékes minisztériumok javaslata alapján nevezte ki az NMHH Elnöke három évre.

A Kerekasztal elnöke és tagjai voltak a 2023. évben:

1. **dr. Lipták Eszter** Elnök, NMHH
2. **dr. Baracsi Katalin**, Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
3. **dr. Csalár Dorina**, NMHH
4. **dr. Csömör Magdolna**, Hírközlési Érdekegyeztető Tanács
5. **dr. Gaskóné Nagy Erika**, Digitális Gyermekvédelmi Stratégia, majd 2023. 05. 01-től Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség
6. **Gulyás István**, Energiaügyi Minisztérium
7. **dr. Hegyesi Imre**, Belügyminisztérium, 2023. 11. 15-től **dr. Nagy Sarolta**, Miniszterelnöki Kabinetiroda
8. **Kéry Ferenc**, Magyar Kommunikációs Szövetség
9. **Kőrösné dr. Mikis Márta**, Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete
10. **Mészáros Antónia**, UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány
11. **Molnár László**, Család, Gyermek, Ifjúság Közhasznú Egyesülete
12. **dr. Németh Ádám**, 2023. 07.10-től **Molnár Szilárd**, Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács
13. **dr. Németh Tibor** Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesülete
14. **Pelle Veronika**, NMHH
15. **dr. Pócsik Ilona**, MediaSmart Hungary Oktatási Közhasznú Nonprofit Kft.
16. **Szenste-Tormássi Anna**, Katolikus Pedagógiai Intézet
17. **dr. Szilágyi Zsuzsanna**, Magyar Lapkiadók Egyesülete
18. **Táler Orsolya**, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
19. **Thaisz Miklós**, Magyar Diáksport Szövetség
20. **Tibenszky Móni Lisa**, Felelős Szülők Iskolája
21. **Ványi Lászlóné**, Cházár András Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

3. A Kerekasztal tevékenysége

3.1 A Kerekasztal ülései

A Kerekasztal a 2023. évben négy alkalommal, 2023. március 1-jén, május 31-én, szeptember 20-án és november 29-én ülésezett.

A Kerekasztal 2023. évi ülésein napirendre tűzte a Netszűrő szoftver fejlesztésének kérdését, a gyermekek biztonságos internetezését szolgáló szűrőszoftverek és szülői felügyeleti beállítások témakörét, valamint foglalkozott a trendszerűen terjedő veszélyes online kihívásokkal. A Kerekasztal véleményezte az NMHH gyermekvédelmi témájú kiadványait, és tájékoztatást kapott az Internet Hotline tevékenységéről. A Kerekasztal tagjai betekintést kaptak a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány, a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány, a Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület, a Magyar Jog-és Államtudományi Társaság és a Helyi Televíziók Országos Egyesületének tevékenységébe.

A fentiekén túlmenően az NMHH rendszeresen tájékoztatta a Kerekasztalt az NMHH részvételével megvalósuló gyermekvédelmi programok aktualitásairól és eredményességéről, valamint a gyermekvédelmi témájú kiadványairól.

3.2 A Netszűrő szűrőszoftver fejlesztése

A téma kapcsán az NMHH munkatársai tájékoztatást nyújtottak a Kerekasztal tagjai számára a Netszűrő szoftver fejlesztési projekt státuszáról, ennek keretében ismertetésre kerültek a szűrőszoftver fejlesztésével kapcsolatos technikai, valamint kompatibilitási részletek.

3.3 A piacon jelenleg elérhető szűrőszoftverek és szülői felügyeleti eszközök katalógusának felülvizsgálata

A Kerekasztal e témával három ülésen is foglalkozott. A 2023. március 1-jei ülésen az NMHH gyermekek médiafogyasztási szokásaival, valamint szülei ezzel kapcsolatos attitűdjével foglalkozó kutatásai eredményeinek kiértékelése alapján megállapításra került, hogy a szülők nagyon kevés százaléka ismeri és alkalmazza a szűrőszoftvereket, de azok a szülők, akik ismerik, jelentős mértékben elégedettek azok hatékonyságával. Tekintettel erre, a Kerekasztal célul tűzte ki, hogy feltárják a jelenleg a piacon ingyenesen vagy megfizethető áron rendelkezésre álló, bárki számára elérhető szűrőszoftverek listáját.

A Kerekasztal a 2023. március 1-jei ülését követően létrehozott egy munkacsoportot, amely felülvizsgálta az NMHH által 2016-ban kiadott szűrőszoftver katalógust. A munkacsoport tevékenységének eredményei, valamint a munkacsoport tapasztalatai a Kerekasztal 2023. május 31-ei ülésén kerültek bemutatásra.

A katalógus felülvizsgálata összhangban állt az Ekertv. 4/D. § (1) bekezdésében előírt rendelkezésekkel, emellett megfelel a Kerekasztalnak a kiskorúakra káros internetes tartalmak és szolgáltatások esetén alkalmazandó figyelemfelhívó jelzésekre és szűrőszoftverekre vonatkozó ajánlása 5.1. pontjában foglaltaknak is. A felülvizsgálat során áttekintésre kerültek a legnagyobb hírközlési szolgáltatók online felületein a szűrőszoftverek alkalmazásának népszerűsítésével kapcsolatban megtalálható információk. A munkacsoport azt tapasztalta, hogy az NMHH gyermekvédelmi ajánlásai, szakmai anyagai, médiatudatosságot ösztönző megnyilvánulásai, az edukációs célból létrehozott gyerekneten.hu oldalra mutató hivatkozások rendszeresen megjelennek a legnagyobb hírközlési szolgáltatók online felületein, továbbá a szolgáltatók közzétették az NMHH által 2016 októberében kiadott szűrőszoftver katalógust is.

A munkacsoport szerint új szoftverek is megjelentek a kínálatban, míg a korábban működő alkalmazások közül néhány már nem elérhető. A szolgáltatók nagy része módosított az árakon, jellemzően többféle előfizetői csomagkínálattal álltak elő. Van köztük magyar és angol nyelvű, ingyenes és térítési díj ellenében igénybe vehető szoftver is, a szolgáltatások többségét családok részére ajánlják, de akad közöttük olyan is, amely iskolák, vállalkozások számára optimalizált. A felülvizsgált katalógus az NMHH honlapján 2023. június 8-án került közzétételre.

A Kerekasztal a 2023. szeptember 20-ai ülésén ismét napirendre vette a szűrőszoftverek témakörét. Ezen az ülésen került sor a szűrőszoftverek közötti választást segítő útmutató szakmai tartalmának ismertetésére, véleményezésére.

3.4 Az online kihívásokkal kapcsolatos kutatás tapasztalatai és eredményei

A Kerekasztal megvitatta az NMHH által lefolytatott online kihívásokkal kapcsolatos kutatás tapasztalatait és eredményeit. A Kerekasztal tagjai egyetértettek abban, hogy a témával kapcsolatos jövőbeni cél egy bővebb kutatás előkészítése és lefolytatása, amelyben a gyermekek valódi motivációjának feltárására is sor kerülhet egyéb fontos kérdések mellett.

3.5 A hírközlési szolgáltatók bevonása a gyermekek szexuális kizsákmányolását ábrázoló tartalmak elleni küzdelemben: INTERPOL „Worst of List” felhasználásának biztosítása

A Kerekasztal 2023. szeptember 20-ai ülésének napirendjén szerepelt az INTERPOL „Worst of List” domain-gyűjteményéhez való hozzáférésének kérdése. A Kerekasztal tagjai tájékoztatást kaptak arról, hogy jogszabályi felhatalmazás alapján az NMHH segítségnyújtásának hatékonyabbá tétele érdekében lehetőség adódott az INTERPOL „Worst of List” domain-gyűjteményéhez való hozzáférésre is. A gyermekek szexuális kizsákmányolását tartalmazó és közlétező legkárosabb oldalakat tömörítő lista ez idáig hírközlési szolgáltatók és a nyomozó hatóságok részére volt elérhető, az NMHH az új együttműködési kereteknek köszönhetően lehetőséget kap a lista előszűrésére és a hírközlési szolgáltatók bevonásával támogatja a bűnüldöző szervek munkáját.

4. A beszámoló elfogadása a Kerekasztal által

A jelen beszámolót a Kerekasztal a 2/2024. (III.20.) számú döntésével fogadta el.

Az Ekertv. 4/D. § (7) bekezdése alapján előterjesztett beszámolót elfogadom/nem fogadom el.

Budapest, 2024. március 28.

 Dr. Koltay András
 Elnök
 Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

